

21/06/2016

BR. 431

BILTEN

NEDELJA U SVETU ENERGETIKE

Finalne verzije

**Predloga vezanih za međuvladine ugovore
O sigurnosti snabdevanje prirodnim gasom
Direktive o energetskoj efikasnosti**

Trgovci energijom: Slobodno formiranje cena nedostupan cilj u EU28

Eurelectric: Pametna brojila nisu rešenje

Reuters: EU neće ratifikovati Pariski sporazum pre kraja 2017?

ACER mora da dobije ključnu ulogu u sistemu izgradnje EU energetske unije

LJUBLJANA - Prema stavu Evropskog parlamenta, Agencija za saradnju (evropskih) energetskih regulatora (ACER) bi morala da dobije ključnu ulogu u sistemu rukovođenja na regionalnom nivou, izjavio je Jerži Buzek, predsednik parlamentarnog Komiteta za industriju, istraživanje i energiju u video poruci za Godišnju konferenciju ACER, održanu 16. juna

u Ljubljani. U ime Evropske komisije, pomoćnik direktora direkcije za energiju, Kristofer Džons je naglasio da uloga ACER-a mora da se dodatno razvije. Komisija pri tom razmatra ulogu koju ACER mora da ima u nadzoru nad regionalnim entitetima koja se stvaraju, pravilima i principima rada, kao i koordiniranom odlučivanju“, preneto je na [portalu](#) ovog regulatornog tela. Inače cilj Konferencije bio je da u celini definiše najbolji način da Agencija doprinese cilju stvaranja funkcionalnog, konkurentnog, održivog i stabilnog energetskog tržišta, u kontekstu projekta izgradnje evropske Energetske unije.

Evropska komisija polaže energetski ispit na jesen

BRISEL - Evropska komisija je pod pritiskom obaveze da održi obećanje da će ovo biti godina konačnog formulisanja strategije borbe protiv klimatskih promena i sprečavanja nestaćica u snabdevanju energijom ovog uvozno-zavisnog bloka zemalja, piše [EurActiv](#). Ovo izvršno telo EU očekuje se da na jesen objavi zakonodavne okvire preko kojih namerava da poveća energetsku efikasnost unutar bloka. Revizije Direktive o energetskoj efikasnosti, kao i one vezane za energetske performanse u zgradarstvu će biti pod lupom kako bi se sagledalo da li mogu da odgovore ciljevima vezanim za klimatsku politiku, troškovnu održivost i energetsku sigurnost, piše portal.

Trgovci energijom: Slobodno formiranje cena nedostupan cilj u EU28

LONDON - Evropska federacija trgovaca energijom (Efet) veruje da je elektroenergetski sistem u Evropi zreo za veliki remont i nivelišanje na polju igre. Uprkos značajnom napretku u otvaranju i integraciji tržišta električne energije u protekle dve decenije, istinski slobodno formiranje cena ostaje nedostignuti cilj u svim zemljama članicama, saopšteno je 10. juna iz Efeta. Cenama energije mora se omogućiti da reflektuju istinsku vrednost oskudice, ili izobilja u ponudi, makar po cenu stvaranja negativnih cena, prenosi saopštenje federacije [Natural gas Europe](#).

Savet Evrope utvrdio predloge vezane za međuvladine energetske ugovore

BRISEL - Savet Evrope postigao je (7. juna) dogovor o opštem pristupu predlogu odluke o uspostavljanju mehanizma razmene informacija vezanih za međuvladine sporazume i neobvezujuće instrumente između članica EU i trećih zemalja u oblasti energetike. Na istoj sednici su usvojene i mre vezane za sigurnosti snabdevanja prirodnim gasom.

Gledanje Komisije **vezano za međuvladine sporazume** (MVS) polazi od konstatacije da je zemljama članicama veoma teško, pa čak i nemoguće naknadno izmeniti ove sporazume sa trećim zemljama, ako se utvrdi da su neke njihove odredbe nekompatibilne sa zakonima Unije, kao što su Treći energetski paket, zakon o konkurenciji, pravila sprovodenja javnih nabavki... Stoga je kompromis postignut na osnovu sledećih elemenata:

- Komisija će izvršiti procenu usklađenosti MVS-a vezanih za sektor gasa pre nego što oni budu potpisani.
- Zemlje članice će informisati Komisiju pre početka pregovora i tokom pregovora o sklapanju MVS
- Zemlje članice mogu tražiti prethodnu procenu za druge ugovore, mimo oblasti prirodnog gasa
- Komisija mora biti obaveštена o svim MVS van oblasti prirodnog gasa „nakon njihove ratifikacije“
- Nije potrebno obaveštavanje o neobvezujućim instrumentima.

Komisija naglašava da će ove odluke doprineti jačanju uloge EU na međunarodnoj sceni, u skladu sa opštim ciljevima njene energetske strategije. Sporazum o opštem pristupu će omogućiti Savetu da počne pregovore sa Evropskim parlamentom radi konačnog usvajanja ovog predloga, saopšteno je iz Evropske komisije.

Vezano za pitanje sigurnosti snabdevanja gasom, Savet je razmotrio predlog revizije referentne regulative čiji je osnovni cilj da minimizuje posledice potencijalnih prekida u snabdevanju tako što će poboljšati saradnju između zemalja članica, kao i solidarnosti na regionalnom i nivou EU.

Ovo su glavne promene predložene u revidiranoj regulativi:

- Pojačana regionalna saradnja i koordinacija
- Zajednička izrada obaveznih regionalnih preventivnih akcionih planova i planova za vanredne situacije, kao i regionalne procene rizika
- Novi principi solidarnosti sa obavezujućom primenom u krajnje kritičnim situacijama
- Strožije obaveze vezane za obezbeđenje dostupnosti potrebne infrastrukture

Eurelectric: Pametna brojila nisu rešenje

VILNJUS - Prelazak na inteligentnu elektroenergetsku mrežu u Evropi može da se ostvari bez pametnih brojila, navode akteri u ovom sektoru energetske privrede. EurActiv navodi da ocene, izrečene na prošlonedeljnoj godišnjoj skupštini udruženja elektroenergetskih kompanija, Eurelectric-a, dovode u neprijatnu situaciju Evropsku komisiju, koja već niz godina podstiče opšte-evropski plan uvođenja pametnih brojila. Postoje drugi efikasniji načini nego što su to pametna brojila da se razvije inteligentna prenosna mreža, rečeno je na skupu održanom u Vilnjusu, oni uključuju bržu integraciju obnovljivih izvora, razvoj skladištenja energije i rešenja vezanih za odgovor energetski potrošne strane na poruke tržišta. EurActiv navodi da su benefiti od pametnih brojila na skupu dovedeni u pitanje i dodaje da je nekoliko zemalja, uključujući i Nemačku, odlučilo da ne stvara nacionalni razvojni plan za pametna brojila, suprotno usvojenoj EU legislativi.

Od EU zemalja se traži da uvedu pametna brojila prema slovu Trećeg energetskog paketa iz 2009. gde god je to troškovno isplativo, sa ciljem da 80% sadašnjih brojila bude na taj način zamjenjeno do 2020. Napredak je međutim bio slab, sa svega par zemalja koje su izradile svoje planove realizacije, dok je veliki broj država odlučio da ne sprovodi projekat ugradnje pametnih brojila u sve domove, privredu i institucije. S druge strane, neke od zemalja koje su sprovele ovaj projekat, kao što je to Britanija, ušle su u problem, jer će neka brojila prestati da rade ako potrošač odluči da zameni snabdevača, piše briselski portal

U 2040. 70 odsto evropske struje proizvodiće obnovljivi izvori

LONDON - Godine 2015., obnovljivi izvori energije (OIE) učestvovali su sa 32 odsto proizvodnji električne energije u Evropi. OIE će nastaviti maso no da se razvijaju i u narednim godinama, a 2040. će proizvoditi 70 odsto evropske električne energije, zahvaljujući smanjenju proizvodnih troškova kod solarnih i vetroelektrana, stoji u najnovijem izveštaju agencije **Bloomberg** "New Energy Outlook 2016". "Zadržaće se niske cijene gasa i uglja, ali to neće sprečiti preorientaciju svetskog elektroenergetskog sistema tokom narednih decenija prema obnovljivim izvorima energije," predviđa se u izveštaju. Iznosi se i predviđanje da će OIE, na svetskom nivou premašiti gas 2027., a do 2037. i ugalj ka izvor energije, s izuzetnom Severne Amerike.

Reuters: EU neće ratifikovati Pariski sporazum pre kraja 2017?

BRISEL - Evropska unija pozvala je 10. juna zemlje članice da ubrzaju proces ratifikacije Klimatskog sporazuma iz Pariza, kako ovaj blok zemalja ne bi ostao na repu međunarodnog zamaha borbe za sprečavanje globalnog zagrevanja.

Evropska komisija, u ulozi zasebnog aktera u ovom slučaju u odnosu na zemlje članice, je istovremeno trasirala sopstvenu proceduru ratifikacije, koja će zahtevati odobrenje Evropskog parlamenta i Saveta Evrope. **Reuters** međutim ukazuje da „vlada“ EU nije istovremeno precizirala rokove u kojima namerava da sproveđe ovaj postupak. EU ministri sada moraju, naime, da ove nedelje razmotre proceduru bloka vezano za ratifikaciju. Inače, Mađarska je bila prva članica EU koja je ratifikovala Pariski sporazum. Iza nje, isto je učinio i Senat Francuske, ujedno prve zemlje članice Grupe 7 najrazvijenijih koja je realizovala obećanje dato na Pariskom samitu i klimi. Potezi Mađarske i Francuske, međutim, vredeće jedino kada istu obavezu prihvate sve članice EU. Problem je, međutim, u tome da mnoge od njih oklevaju, dodaje Reuters, konstatujući da će rasprava o tome kako podeliti teret smanjenja emisija CO₂ biti „tvrd“. Agencija procenjuje da bi čitav postupak mogao potrajati 18 meseci.

Deset zemalja EU i dalje premašuju limite zagađenja - EEA

BRISEL – Zagađenje vazduha iz izvora kao što su saobraćaj i poljoprivreda je i dalje iznad zakonom predviđenih granica u deset zemalja Evropske unije, saopšteno je 10. juna iz

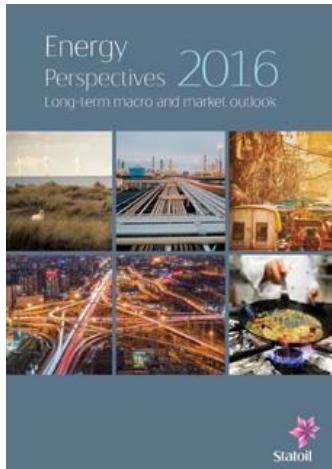
Evropske agencije za životnu sredinu (EEA). Od 2010. godine Austrija, Belgija, Francuska, Nemačka, Irska i Luksemburg konstantno premašuju svoja ograničenja emitovanja nitrogen oksida; Danska, Nemačka, Irska i Luksemburg su premašili limite za ne-organska isparljiva jedinjenja; Austrija, daska, Finska, Holandija i Španija su premašili dozvoljene granice za amonijak. saopštila je EEA. **Reuters**

EU države za smanjenja emisija od 2,2% godišnje iza 2020.

BRISEL – Države članice Evropske unije naklonjene su dogovaranju ritma od 2,2% godišnjeg smanjenja emisija ugljendioksida posle 2020. godine, objavio je specijalizovani portal carbon-pulse.com. U informaciji se dodaje da, međutim, mnoge od njih žele da se uradi srednjoročni presek kako bi se ispitalo da li je ovaj cilj adekvatan i da li treba odobravati toliko besplatnih dozvola za emisije CO₂ u vreme kada i druge velike ekonomije određuju cene ugljendioksida.

Pariske klimatski sporazum neće uspeti bez novih i brzih promena - Statoil

OSLO - Klimatski dogovor sa samita UN iz Pariza, COP21 može biti realizovan, ali zahteva nove mere i mnogo brže promene od onih do sada viđenih, stoji u izveštaju koji je 9. juna objavila norveška državna naftno-gasna kompanija Statoil. U izveštaju pod naslovom *Energetske perspektive 2016*,

navodi se da će do 2040. godine svetu biti potrebne velike količine obnovljive energije. Uprkos toga, istovremeno će biti potrebne i značajne investicije u nove izvore fosilnih goriva, nafte i gasa, kako bi se nadomestio manjak nastao iscrpljivanjem postojećih polja. „Čak i u slučaju brzog razvoja obnovljivih izvora energije, ideo nafte i gasa u ukupnoj

potrošnji energije u 2040. biće tek blago ispod sadašnjeg“, kaže šef ekonomskog sektora Statoila Eirik Vernes. Da bi se ispunili ciljevi Pariskog sporazuma, potrebne su nam brze promene u sektoru električne energije i u oblasti privatnog drumskog saobraćaja, praćene jakim poboljšanjima u sektoru energetske efikasnosti u svim oblastima, dodaо je on.

Dogovor o kvalitetu vazduha ugrožen

STRASBUR – Finalna runda pregovora o izmeni Direktive o maksimalnim nacionalnim emisijama (NEC) završena je 8. juna neuspehom u Strazburu pošto je Evropski parlament odbio da prihvati zahteve nacionalnih vlada o razblaživanju jedne od ključne poluge evropske klimatske politike. Velika Britanija, Francuska, Poljska Italija su predvodile lobiranje namenjeno slabljenju predloženih ciljeva smanjenja emisija, ali su pregovori na kraju zapeli i propali oko pitanja hoće li granični ciljevi zagađenja vazduha za 2025. biti obavezujući, li ne. Savet je odbio da učini bilo kakve ustupke Parlamentu. Zemlje članice takođe žele da isključe metan iz direktive, ali o tome nije bilo reči na sastanku jer su pregovori već pre toga završeni neuspehom. Ministri zaštite prirodne sredine EU sada imaju priliku da spasu ovaj dogovor kada se sastanu tokom ove nedelje, prenosi [eeb.org](#).

UN pozvala vlade da pripreme planove faznog eliminisanja uglja, nafte i gasa

NJUJORK - Vlade, gradovi i poslovni lideri pozvani su od strane Ujedinjenih nacija da razviju planove radikalnog rezanja emisija štetnih gasova, putem postepenog smanjenja udela uglja, nafte i gasa u energetskim miksevima do 2050. Poziv na objavljivanje „strategija razvoja niskih emisija“ dolazi na zahtev Francuske. „Na nacionalnim nivou, to će pomoći izradi i sprovođenju kratkoročnih akcija podređenih realizaciji dugoročnog cilja, izbegavanju zastoja i pokretanju troškovno isplative strategije smanjenja emisija“, stoji u apelu. [Reuters](#)

Male kazne za kršenje propisa o emisijama izduvnih gasova

BRISEL - Zemlje članice Evropske unije nisu izgradile postojano zakonodavno okruženje kojim bi sprečili kompanije koje se bave prekograničnim transportom da koriste softverske uređaje za lažno prikazivanje emisije izduvnih gasova iz svojih vozila. Kazne koje su dogovorile same zemlje članice, kreću se od par hiljada do nekoliko miliona evra, objavio je rezultate sopstvenog istraživanja ove problematike portal [EUobserver](#). Štaviše, utvrđeno je da je Evropska

komisija pokušavala godinama da navede nacionalne administracije da joj prosleđuju osnovne informacije o tome šta su zemlje članice uradile kako bi sprovele pomenute dogovore. Međutim, podaci do kojih je ovaj medij došao koristeći zakon o pravu slobodnog pristupa informacijama, pokazuju iz odgovora zemalja članica da dogovorene kazne teško mogu biti nazvane dovoljno oštrim da neutrališu praksu koju sprovode transportne kompanije.

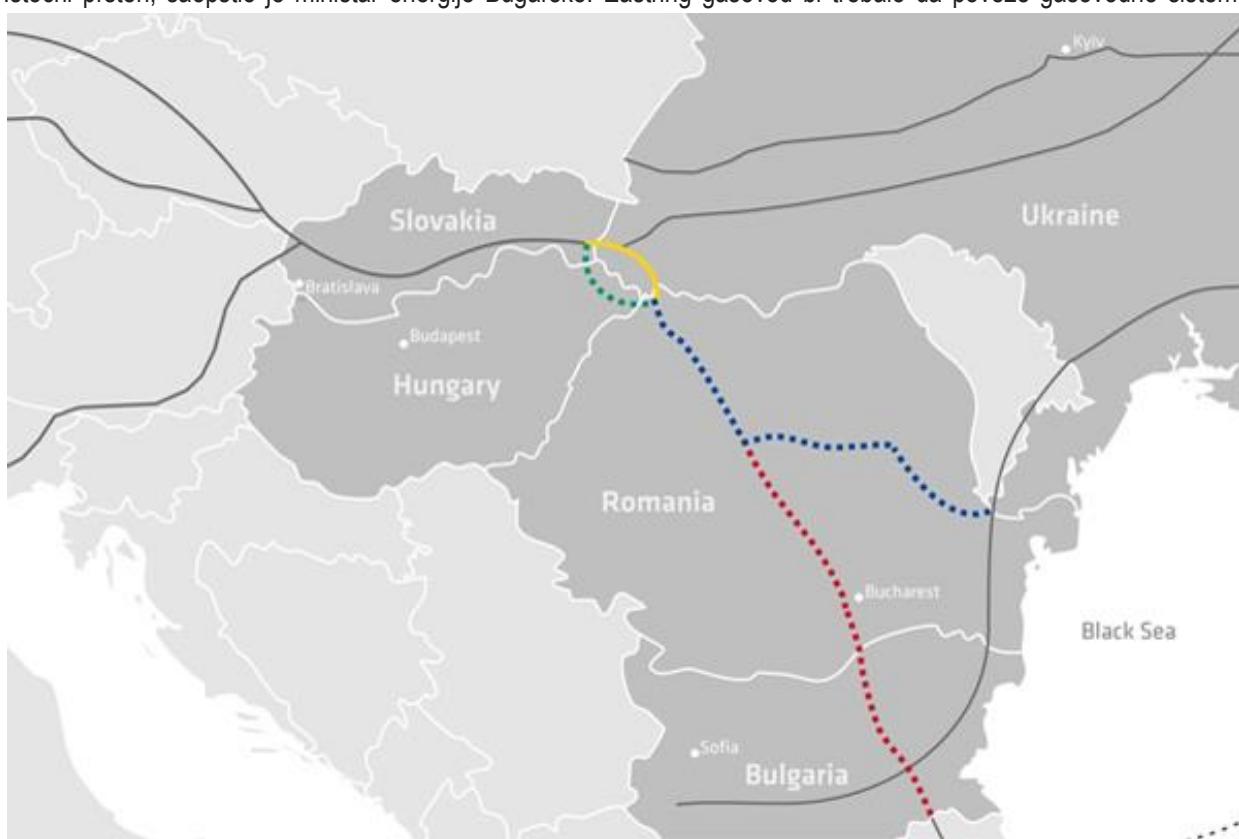
Bankar osuđen zbog nezakonite trgovine ETS dozvolama

FRANKFURT - Bivši službenik Deutsche Banke osuđen je 13. juna na tri godine zatvora zbog učešća u šemi trgovine dozvolama za emisije ugljendioksida (ETS) kojom je putem prevare prikupljeno na desetine miliona evra prodajnih taksi. Slučaj je otkriven u istrazi o tzv. ringišpil trgovinama na EU tržištu ETS dozvola sprovedenoj još 2009.-2010. godine kada su neki kupci uvezli dozvole za emisije u jednu EU državu bez plaćanja poreza na dodatu vrednost (PDV). Helmut Hohnholz, tada regionalni menadžer prodaje u Deutsche Bank je najstrožije kažnjen u lancu sedam bankara koji su organizovali ovu utaju poreza, prenosi [Reuters](#).

Novi korak u realizaciji projekta gasovoda Istočni prsten

SOFIJA - Operatori gasovodnih sistema Bugarske i Slovačke - Bulgartransgaz i Eustream – potpisali su prošle nedelje Memorandum o razumevanju u saradnji o istraživanju mogućnosti realizacije projekta gasovoda Eastring, ili Istočni prsten, saopšto je ministar energije Bugarske. Eastring gasovod bi trebalo da poveže gasovodne sisteme

Slovačke, Češke republike, Ukrajine, Mađarske, Rumunije i Bugarske. Cilj mu je da u prvoj fazi omogući snabdevanje zemalja Balkana pravcem iz Evrope. Kada bude kompletiran, gasovod će transportovati prirodni gas dobijen iz novih nalazišta u rumunskim vodama Crnog mora, kao i depozita iz Kaspijskog mora i sa Bliskog istoka u Evropu. U okviru potписанog MoR-a, Bugarska i Slovačka će saradivati u pripremi analize o potencijalu tržišta gasa i formiraju očekivanog nivoa potražnje, odnosno kapaciteta gasovoda Eastring, saopšteno je iz ministarstva. [Novinite](#)